

altsaa foreløbig nøjes med at tage en 5-Aars Periode, mener jeg, at det er aldeles unødvendigt at fremsætte Forslag om Ekspropriation, fordi der i denne Periode vil være tilstrækkelig Jord; derom forekommer det mig, at der ikke kan være nogen Tvivl. Vi regner nu med, at vi gennem den Jord, der nu er i offentlig Eje, Præstegaardsjorden og Jorden fra vore Len og Stamhuse, kan faa 70—80 000 Tdr. Land; og man vil da forstaa, at naar der f. Eks. oprettes 8—10 000 Brug, vil man ikke behøve at købe ret megen Jord ude i den frie Omsætning. Derfor synes jeg, det er ganske overflødig og urigtigt, at man paa det nuværende Tidspunkt fremsætter Forslag om Ekspropriation af Jord til Oprettelse af saadanne Landbrug. Og det er jo givet, at hvis man fastholder dette fra Ministeriets Side, vil man ikke alene faa Vanskeligheder ved at gennemføre Sagen, men det er min fuldeste Overbevisning, at saa vil man overhovedet ikke faa noget ud af det hele. Naar vi har Jord nok, mener jeg, det er rigtigt, at vi samles om det, vi kan blive enige om, og lad os saa lade det andet ligge; det kan saa tages op en Gang i Fremtiden, hvis det virkelig skulde vise sig at være nødvendigt at gaa til kraftigere Bestemmelser.

Det ærede 8de Medlem for Aalborg Amt (H. C. Hansen) udtalte sig ud fra et specielt jysk Standpunkt for Ekspropriationen, idet han nemlig udtalte, at der var meget faa Len i Jylland, og derfor vilde det blive vanskeligt at faa Jord, hvis man ikke kommer ind paa kraftige Ekspropriationsbestemmelser; han mente, at det i de flerte Tilfælde vilde være uheldigt for Jyderne, hvis de skulde udvandre til Øerne. Dertil vil jeg for det første sige, at Danmark i det hele er ikke noget stort Land, saa man skulde synes, at eventuelle Betæneligheder ved at flytte over Lille Bælt eller selv over Store Bælt maatte kunne overvindes. Og hvis man ser sig om i vore Økomuner, er der vel ikke en eneste af disse, uden at der er Jyder, som har fundet derover og befinder sig meget godt ved at være Landejendomsbesiddere der. Jeg tror derfor ikke, det har meget paa sig, at Jyderne ikke skulde være villige til, naar der er Jord at faa andetsteds, at flytte fra Jylland, fra den mere karrige Jord over til den bedre Jord, som man har her paa Øerne. Men det er ogsaa min Overbevisning, at man netop i Jylland vil kunne købe den Jord, der er Tale om, i den frie Omsætning. Desuden er der jo Præstegaardene ovre i Jylland, hvorfra man kan faa betydelige Jordarealer. Jeg tror derfor ikke, den Tale har

meget paa sig. De, der vil søge at komme i Besiddelse af den Slags Brug, maa naturligvis rejse derhen, hvor man i første Linie har Jord til Raadighed. Naar vi antager vore Tjenestemænd, siger vi ikke til dem: I maa selv bestemme, hvor I vil være, men vi forlanger, at de skal gaa derhen, hvor Arbejdet er. I Analogi dermed maa man ogsaa sige, at de, der vil have den Slags Brug, maa i første Linie melde sig der, hvor Jorden er at faa.

Det ærede Medlem fra Lejre (N. Frederiksen) udtalte: det gaar ikke at købe Jord i den frie Omsætning, thi det vil i højeste Grad stimulere Jordpriserne, det vil bidrage til, at vi bliver staaende paa de urimelig høje Jordpriser, vi har i Øjeblikket, og ikke kan komme længere ned. Jeg tror heller ikke, at denne Tale har meget paa sig. Hvis man i stor Udstrækning skulde købe Jord, var det en anden Sag, men i den første 5-aarige Periode — og det er jo den, jeg mener, man særlig skal tage Sigte paa at lovgive for — vil det kun blive nødvendigt at købe mindre Arealer; vi vil, som sagt, baade i den Jord, der er i offentlig Eje, og i den Jord, vi faar fra Len og Stamhuse, have det meste af det Areal, der vil blive Brug for.

I det hele taget forekommer det mig, at det altid er det bedste — og ikke mindst paa et Omraade som Jordspørgsmaalet — at løse et Spørgsmaal successivt efter den Trang, der er til Stede i Øjeblikket. Derfor kom jeg heller ikke i min første Tale ind paa, hvad der skulde ske længere ud i Fremtiden. Baade det ærede Medlem fra Lejre og Socialdemokratiets Ordfører i denne Sag (Hauge) har udtalt sig om, at man med Henblik paa Fremtiden særlig maatte have Jordbeskatningsforholdene for Øje. Jeg undlod med Villie at komme ind derpaa, da der jo ikke er stillet noget Forslag fra Ministeriets Side med Hensyn til Jordens Beskatning, og en Diskussion om Jordbeskatning saadan i al Almindelighed har vi jo haft tidt og mange Gange i tidligere Aar, ikke mindst ved Finanslovens første Behandling; saa jeg synes ikke, at det nu har ret stor Interesse at opfriske de mange Argumenter for og imod, at gaa til en kraftigere Jordbeskatning i Fremtiden. Der er jo mange, der mener, at man egentlig løser hele Jordspørgsmaalet bedst og simplest ved en Beskatning paa Grunden, ved altsaa at begynde maaske med en mindre Jordskat og derefter gaa højere og højere op, indtil man paa den Maade fuldkommen har konfiskeret hele Jordværdien til Fordel for Statskassen. Det er et uhyre bekvemt Standpunkt, men jeg